

Arkitektonisk brug af planter

Der findes flere måder at anvende stauder på, som kan betegnes ”arkitektonisk”. En fællesnævner for disse anvendelsesformer er *gentagelsen* af en enkelt plante eller plantesammensætning. Ved at gentage brugen af en plante eller et beplantningsmønster ophøjer man den/det til at være en slags ”byggesten”. Og ved at udpege nogle af havens planter til at være byggesten, kan man skabe helhedsprægede havesammenhænge, nøjagtig som man ved at gentage brugen af en given bygningsdel, f.eks. en mursten, kan skabe helhedsprægede bygninger.

Netop en ganske almindelig mursten er god at drage paralleller til, når man skal demonstrere fordele ved at bruge nogle af havens stauder som byggesten, strukturgivere, skeletplanter, eller hvad man nu vil kalde dem. Ingen kunne finde på at blande alle mulige forskellige typer mursten sammen, for på den måde at undgå at gøre en bygning for kedelig. Når det gælder bygninger, er det indlysende, at selve *anvendelsen* af få forskellige byggematerialer, samt *form*, disse optræder i, betyder mere end materialet. På samme måde kan man med fordel anskue havens planter. Én enkelt plantesort kan give mange forskellige virkninger, blot ved at variere anvendelsesmåden. Nøjagtigt som man med én og samme type mursten kan skabe uendeligt mange forskellige slags bygninger.

Det ensartede bunddække og kantplantningen

er to basale arkitektoniske haveelementer. Rolige elementer, der dog ikke byder på megen inspiration. Skal de både rumme variation og arkitektonisk helhed, kan det f. eks. gøres ved at ophøje én af planterne til skeletplante (strukturgiver).

Idéen er at lade denne optræde i så stort et antal, at den visuelt dominerer bedet (eller måske hele haverummet). Vælger man til det formål en plante, som er mærkbart mere markant, f. eks. ved at være meget højere, end de øvrige planter, skal der måske ikke så mange til.

Den type planter kaldes også ”overstandere”. Vælger man derimod en, som karaktermæssigt er jævnbyrdig med de andre, skal den måske fylde halvdelen af pladsen. Den spænding, der opstår imellem de mange ens skeletplanter, vil ofte være stærk nok til, at den resterende del af bedets areal kan tåle at være meget varieret, uden at helhedsindtrykket behøver at blive rodet.

En arkitektonisk men varieret staudeplantage kan også skabes ved at lave en god plantesammensætning og så gentage den mange gange. Her kan virkningen sammenlignes med et mønster på et tapet eller gulvtæppe. Men måske er den aller vigtigste indgang til arkitektonisk brug af planter at se bedet som led i opbygningen af hele den samlede havekomposition. For det er mindst lige så vigtigt at fokusere på bedets form, placering, dimension og samspil med sine omgivelser, som det er at fokusere på dets indhold.